

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 30/18
U Luxembourg 14. ožujka 2018.

Presuda u predmetu T-33/16
TestBioTech/Komisija

Sud EU-a poništava odluku kojom je Komisija odbila zahtjev za preispitivanje odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju

Posljedice koje GMO-i imaju na zdravlje ljudi ili životinja mogu pripadati području zaštite okoliša, kao što se i nevladine organizacije mogu pozivati na njih u okviru zahtjeva za preispitivanje utemeljenom na Aarhuškoj uredbi

Društva Pioneer Overseas i Monsanto Europe su od 2007. do 2010. zahtijevala da im se odobri stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu soju.

Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) je za svaki od tih zahtjeva u biti smatrala da je genetski modificirana soja, u kontekstu predviđene upotrebe, jednako sigurna s obzirom na moguće učinke na zdravlje ljudi i životinja odnosno na okoliš, kao i njezin genetski nemodificirani ekvivalent.

Komisija je na temelju tog EFSA-inog mišljenja odlukama od 24. travnja 2015.¹ odobrila stavljanje dotičnih proizvoda na tržište.

TestBioTech, nevladina organizacija koja se protivi stavljanju tih proizvoda na tržište, je zatražio od Komisije, na temelju Unijine uredbe koja nevladinim organizacijama omogućuje sudjelovanje u postupku odlučivanja u području zaštite okoliša („Aarhuška uredba”²), da interno preispita odluke o odobrenju od 24. travnja 2015.³ Komisija je odlukom od 16. studenoga 2015. u većem dijelu odbila zahtjev za preispitivanje, ustvrdivši u biti da se pitanja vezana uz zdravstvenu ocjenu genetski modificirane hrane odnosno hrane za životinje ne mogu razmatrati u okviru Aarhuške uredbe jer se ne odnose na ocjenu rizika za okoliš nego na područje zdravstva.

TestBioTech je pokrenuo postupak pred Općim sudom Europske unije radi poništenja Komisijine odluke o odbijanju. Prema mišljenju TestBioTecha, zahtjev za interno preispitivanje je povezan s pitanjima koja pripadaju području primjene Aarhuške uredbe. U tom pogledu ističe da su odluke o stavljanju na tržište, donesene na temelju Unijine uredbe koja se odnosi na genetski modificiranu

¹ Provedbena odluka (EU) 2015/698 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju 305423 (DP-305423-1), koji se sastoje ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2015., L 112, str. 71.); Provedbena odluka (EU) 2015/686 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87769 (MON-87769-7), koji se sastoje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2015., L 112, str. 16.); Provedbena odluka 2015/696 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 (MON-87705-6), koji se sastoje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2015., L 112, str. 60.).

² Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL 2006., L 264, str. 13.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 20., str. 29.)

³ Pravo Unije naime predviđa da nevladine organizacije mogu podnijeti zahtjev za interno preispitivanje instituciji Unije koja je donijela upravni akt u području zaštite okoliša.

hranu i hranu za životinje⁴, akti koji pripadaju pravu zaštite okoliša u smislu Aarhuške uredbe i da je utjecaj GMO-a na ljudsko zdravlje zdravstveno pitanje povezano sa stanjem okoliša.

Svojom današnjom presudom **Opći sud poništava Komisijinu odluku.**

Opći sud podsjeća da je uredba o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje na kojoj se temelje odobrenja od 24. travnja 2015. dio područja zaštite okoliša obuhvaćenog Aarhuškom uredbom i da se takva odobrenja prema tome mogu interno preispitivati.

Što se tiče pitanja pripadaju li argumenti koje je TestBioTech istaknuo u okviru zahtjeva za preispitivanje području zaštite okoliša u smislu Aarhuške uredbe⁵, Opći sud među ostalim smatra da se sav GMO treba uzgojiti prije nego što ga se može pretvoriti u hranu ili hranu za životinje. **Prilikom njegova uzgoja GMO je načelno dio prirodnog okoliša** i prema tome čini njegov sastavni dio. Iz toga proizlazi da **odredbe kojima se u uredbi o označivanju GMO-a žele regulirati učinci GMO-a na zdravlje ljudi ili životinja također pripadaju području zaštite okoliša.**

Opći je sud u tom pogledu zaključio da **pravo zaštite okoliša u smislu Aarhuške uredbe obuhvaća sve Unijine zakonodavne odredbe kojima se uređuje GMO u svrhu upravljanja rizikom koji za zdravlje ljudi i životinja proizlazi iz tog GMO-a**, odnosno okolišne čimbenike koji mogu utjecati na GMO prilikom njegova uzgoja u prirodnom okolišu. Ta se tvrdnja primjenjuje bez razlike na situacije u kojima GMO nije uzgojen u Uniji.

Opći sud tvrdi da prigovori koje je u svojem zahtjevu za preispitivanje istaknuo TestBioTech u potpunosti pripadaju području zaštite okoliša u smislu Aarhuške uredbe. Komisija je dakle pogrešno zaključila da se ti prigovori ne mogu ispitati u okviru prethodno navedenih propisa. Slijedom toga, Opći sud poništava Komisijinu odluku o odbijanju, što podrazumijeva da ona mora ponovno odlučiti o TestBioTechovu zahtjevu.

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda može se, u roku od dva mjeseca od njezina priopćenja, Sudu podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt se poništava. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

---

⁴ Uredba (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL 2003., L 268, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 30., str. 167.)

⁵ U okviru zahtjeva za interno preispitivanje TestBioTech je istaknuo 1) da EFSA još nije utvrdila jasne smjernice o učincima na zdravlje genetski modificiranog sjemena čiji je hranjivi sadržaj znatno izmijenjen, 2) da su zbog nepostojanja smjernica neodgovarajuće i nedosljedno procijenjeni prehrambeni rizici koji ne udovoljavaju zakonskim uvjetima, 3) da je zbog nepostojanja smjernica došlo do povrede odredaba o označivanju, 4) da je nepostojanje smjernica dovelo do neodgovarajućih i nedosljednih prijedloga o praćenju nakon stavljanja na tržište, 5) da za soju MON 87705 i 305423 nisu uzeti u obzir ostaci herbicida pri procjeni utjecaja na zdravlje koje ima potrošnja genetski modificirane hrane i hrane za životinje i 6) da su u pogledu soje MON 87705 nedovoljno procijenjeni štetni učinci djelovanja na ribonukleinsku kiselinu.